

A HTMT HÍREI

Podcast: Ökológiai katasztrófa a Kis-Dunán

Ökológiai katasztrófa történt a Kis-Duna pozsonyi szakaszán ahol több ezer, mintegy hat tonnányi hal pusztult el vélhetően a Vereknéhez közeli szennyvíztisztító túlterheltsége miatt – legalábbis erre gyanakodnak a környezetvédelmi felügyelet szakemberei. [...] A tömeges halpusztulásról Miklós László környezetvédelmi szakemberrel, egyetemi professzorral és a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjával beszélgetett Kálmán Norbert a Pátria rádióban...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Összefoglaló: Mit adhat a kvantumtechnológia az orvostudománynak? Holczer Károly külső tag székfoglaló előadása

Holczer Károly külső tag 2023. április 26-án megtartotta akadémiai székfoglalóját. Az előadásról szóló, képgalériával és videóval bővített összefoglaló: [...] A kvantumszámítógép, -kommunikáció és -érzékelő építőelemeinek tekintett kvantumbiteknek, qubiteknek nagy választékát tárta fel és vizsgálta az elmúlt években a szilárdtest-fizika. [...] A makroszkopikus qubitek előnye, hogy a köztük levő kapcsolat könnyen kontrollálható, írható és olvasható a hagyományos elektronika módszereivel. [...] A cél egy olyan eszköz létrehozása, amely 10 000-nél több különböző fehérje koncentrációjának változását képes követni bármilyen szövetnedvben, lehetővé téve betegségek diagnosztizálását jóval a klinikai megnyilvánulásuk előtt...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Vicsek Annamária oktatási államtitkárral az új tanév jellemzőiről beszélgettünk

Négy oktatási vonatkozású törvény módosítását szavazta meg a parlament, ezek javarészt olyan finomítások, amelyek a törvények eddigi alkalmazásakor mutatkoztak szükségesnek. [...] A duális oktatást szabályzó törvény eddigi alkalmazásakor olyan probléma merült fel, hogy a gyakorlatot biztosító munkáltató nem tudott olyan gyakorlatvezetőt biztosítani, aki magyarul tudott volna, ezért sok esetben nem köthetett a cég szerződést az iskolával a magyar tannyelvű duális oktatás vonatkozásában. A módosítással lehetséges lesz ennek a problémának az orvoslása azáltal, hogy az iskola magyarul beszélő személyt biztosít a munkáltató gyakorlatvezetőjéhez...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Szakmai konferencia Palicson

Connect & Grow címmel szerveznek kétnapos szakmai konferenciát a vajdasági magyar vállalkozók számára Palicson, a Vigadó épületében. A találkozón több mint 200 délvidéki vállalkozás vesz részt, mondta Juhász Bálint, a Prosperitati Alapítvány ügyvezetője. Emellett van még legalább huszonöt olyan kisvállalkozó, mikro-, kis családi vállalkozás, akik szolgáltatóként, kiállítóként jelen vannak. Olyan kezdő vállalkozók ők, akik szeretnének megmutatkozni, és van is mit megmutatniuk. [...] Lesz itt szó mesterséges intelligenciáról és annak a szerepéről, a jövőbeni szerepéről az üzleti világban. De lesz itt szó időbeosztásról, kiégésről, újrakezdésről. Maguktól a vállalkozóktól gyűjtöttük be, miről szeretnének előadásokat hallani. [...] Tóth Tamást, a Vajdasági Magyar Vállalkozók Egyesületének elnökét kérdeztük a rendezvényen a vajdasági magyar vállalkozásokról...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Beszélgetés: Farkas Zsuzsa, könyv- és gyermekrovat-szerkesztő

Tanár, újságíró, lektor, könyv- és gyermekrovat-szerkesztő, nyelvművelő — ő Farkas Zsuzsa, akit egy jelentős életesemény alkalmából kerestem fel. [...] Felkerestem hát Budapesten a kor legnevesebb nyelvészeit, nyelvművelőit: [...] a(z akkor még) Csehszlovákiában élő Jakab Istvánt, az erdélyi Péntek Jánost. Magyar Szó Kilátó című rovatában, népes olvasótáborra találva, hétről hétre megjelentek a nagyokkal készült egész oldalas interjúim. Ami érdekessé tette a beszélgetéseket: hogy a kimondottan nyelvhelyességi kérdések mellett általános emberi és közösségi sorskérdéseket is érintettünk. [...] A fiatal, tehetséges kolléga, Brenner János által beszerkesztve, nyomdakészen áll a Délvidéki fényes percek című, a Hét Napban, Magyar Szóban, Hídban stb. megjelent írásaimat tartalmazó legújabb kötetem anyaga, kiadóra várva...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Egy óbecsei zongorista az oszmán udvarban

A Pesti Hírlap volt talán az egyetlen magyarországi lap, amely a Konstantinápolyban 1926. február 19-én elhunyt zeneművész halála kapcsán megemléltette: lovag Hegyei Géza óbecsei származású volt. Liszt Ferenc egykori tanítványaként búcsúztatták tisztelői. [...] Hegyei Gézát a szegedi távközlési üzemmérnök, Ács Péter fedezte fel 2018-ban, addig nagyon kevés információ állt rendelkezésre Hegyei magyarországi és törökországi tevékenységéről. [...] Nem feledkezett meg magyar gyökereiről sem: elvállalta a Konstantinápolyi Magyar Egylet tiszteletbeli elnöki pozícióját...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Kiosztották a külhoni magyar támogatásokat

47 millió forint, átszámítva több mint 123 ezer euró támogatást nyertek az ausztriai magyar szervezetek a magyar kormány Gondoskodó Nemzet Programjának pályázatain. A két magyar állami pályázaton összesen 18 egyesület, közösség jutott támogatáshoz. A legsikeresebben az Salzburgi Magyar Egyesület pályázott. Az Innsbrucki Magyar Ifjúsági és Kultúregyesület 15.600, a bécsi AMAPED pedig 13.000 eurós magyar támogatást nyert működésre és programszervezésre. A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület 10.000 eurót költhet működésére és programjaira – derül ki a pályázatkezelő Bethlen Gábor Alap eredményjegyzékéből...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Elindultak a Bécsi Iskolaegyesület programjai

A korai zenei nevelés tanfolyamra a legkisebb gyermekeket és szüleiket várják a közös zenélésre és a magyar nyelv tanulására. A tanfolyam a Bécsi Magyar Iskolaegyesület által szervezett szélesebb körű tevékenységek része. [...] Király Andrea az Iskolaegyesület tanfolyam kínálatáról mesélt rádióknak...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Teljes létszámmal indult a bécsi Bunte Schule első osztálya

A Bécs Währing városrészében található Bunte Schule magyar-német kétnyelvű osztálya idén maximális, 25-ös létszámmal indult el. Mind a négy évfolyamon jellemzően 18-25 fő tanul. [...] A Bunte Schule magyar osztályainak a tanulói létszáma az elmúlt években folyamatosan nőtt, számolt be Nick Ildikó pedagógus. [...] A sikerek ellenére vannak kihívások is. A magyar tanulók közös gimnáziumi osztályának létrehozására vonatkozó tervek sajnos nem valósulhattak meg, így idén szeptembertől nem tudták közösen folytatni a magyar tanulást gimnáziumi osztályban az elmúlt tanévben végzett diákok...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Költöző és vonuló madarak a Fertő vidékén

Augusztus és szeptember a madárvonulási szezon az évben, amikor a hobbi és a hivatásos madármegfigyelők körében is Burgenland az egyik legfelkapottabb hely a kontinensen. A Fertőtó, valamint a Fertőzug térsége változatos vízi élőhelyeivel madarak millióinak, köztük ritka fajoknak biztosít pihenőhelyet. [...] A ludaktól és a lappantyúktól kezdve az olyan fajokig, mint az íbisz és a batla, sok felfedezni való van itt. Az érdeklődők akár 300 különböző madárfajt is megismerhetnek, amelyhez számos madár les áll a megfigyelők rendelkezésére – hívja fel a figyelmet Wichmann Gábor ornitológus, a BirdLife Ausztria ügyvezető igazgatója...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Beiktatták Schauermann János lelkész

Ägidius Zsifkovics püspök új plébánost nevezett ki Felsőőrben, aki öt évre veszi át tisztséget, és új káplán is került a gyülekezetbe. Az eisenstadti egyházmegyében egyúttal első alkalommal nevezett ki nőt vikáriátusi igazgatónak Zsifkovics: Glavanics Krisztina pedagógus lett a horvát és a magyar vikáriátus igazgatójává...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Programajánló: Kultúra és fővárosok a CH őszi szlogenje

A bécsi székhelyű kulturális intézet, a Collegium Hungaricum új mottója az ősze: Kultúra és fővárosok. [...] Újdonságként minden szezonnak lesz egy mottója ezentúl, ami magyarázatot ad az eseményeknek, amelyeket ez idő alatt rendeznek – tudtuk meg Méhes Márton igazgatótól. [...] A Collegium Hungaricum a magyar kultúrának és magának az intézetnek a láthatóságának növelését tervezi Bécsben. Ez azt is jelentheti, hogy a CH programjába több német nyelvű és kifejezetten az osztrák közönség számára kidolgozott program kerül...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Iskolakezdési körkép Muravidéken

Szeptember elsején a muravidéki kétnyelvű általános iskolákban is ünnepélyes keretek között fogadták az elsősöket. A gyerekek Lendvától Pártosfalváig – idén összesen 113 elsőt írtak be, ami a nagyobb létszámok közé tartozik a kétnyelvű területen. [...] A muravidéki kétnyelvű általános iskolákban összesen 862 tanuló, köztük 113 (tavaly 95) elsős kezdte meg az új tanévet. Az új generáció 40 százaléka (45 tanuló) tanulja a párhuzamos szlovén–magyar, illetve a magyar nyelvi csoportban a betűvetést. [...] Az 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskolában idén összesen 578 tanuló kezdte meg a tanévet, köztük 79 elsős. [...] A 2. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola a 2023/2024-es tanévet 24 tanulóval kezdte...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutatók és kiállítás a Lendvai Kétnyelvű Középiskolában

A Lendvai Galéria és Múzeum, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, valamint a Lendvai Kétnyelvű Középiskola szervezésében kedden a „Lendva középfokú oktatásának története” és „A Lendva-vidék és a nemzetiségi terület” című könyvek bemutatójára került sor a középiskolában. A rendezvényhez társulva megnyílt az oktatástörténeti vándorkiállítás is. Először az egyik tanteremben, majd a vándorkiállításnak otthont adó iskolai folyosón mutatta be Lendvai Kepe Zoltán, a Galéria-Múzeum főmuzeológusa, az MTA külső köztestületének tagja, valamint Patyi Zoltán, az MNMI munkatársa a két említett könyvet, amelyek tartalma az év folyamán már kiállításként napvilágot látott. Mindkettő könyv a múzeumi folyóirat, a Lyndvamuseum kiadványaként jelent meg...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

A héten véget ért az 51. nemzetközi bronzöntő művésztelep Lendván

A héten véget ért az 51. nemzetközi bronzöntő művésztelep Lendván, melyen az egykori polgári iskola helyiségeiben hét szobrászművész alkotott Szlovéniából, Magyarországról és Szerbiából. A telepen készített kisplasztikák az ősz folyamán bekerülnek a Galéria-Múzeum bronzgyűjteményébe. [...] De hogyan is lesz az ötletből, illetve modellből bronzplasztika? – ezt Lipovics Jánostól tudtuk meg, aki a telepen szobrászművész és öntőmester státuszban vesz részt már a kezdetektől fogva...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Aláírták a Drávaszöget átszelő autópálya utolsó 5 kilométeres szakaszának az építését lehetővé tevő szerződést

A szerződést ünnepélyes keretek között, Andrej Plenković miniszterelnök jelenlétében írták alá. Tavaly decemberben nyitották meg az 5C nemzetközi közlekedési folyosónak az Eszéktől Pélmonostorig tartó autópálya-szakaszát. [...] Most pedig az A5-ös autópálya utolsó, a horvát-magyar államhatárig húzódó szakaszának a megépítéséről szóló szerződést látták el. 15 hónap múlva várható az építkezés befejezése...” Forrás: Kepesujsg.com: [teljes cikk >](#)

Nőtt a magyar iskolába íratott diákok száma

2023. szeptember 4-én becsengettek a horvátországi magyar iskolákban is, melyekbe idén a tavalyinál több elsőt írtak be. [...] Ez ékes bizonyítéka annak, hogy sikeresen működik a HMDK ösztöndíj-politikája. A szervezet a 2019-2020-as tanévtől részesíti ösztöndíjban a magyar általános iskolába iratkozó első osztályos és ötödikes, valamint az eszéki magyar központ középiskolájába jelentkező elsős diákokat. Az A modell szerint tanulók 20 ezer kúnás támogatásban részesülnek...” Forrás: Kepesujsg.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Nem tett le a kulturális intézmények összevonásáról a kormány

Mégiscsak a kulturális intézmények összevonása mellett döntött a kormány, Raluca Turcan kulturális miniszter jó hírként jelentette be, hogy sikerült alkalmaznia egy halasztást. Vagyis nem tűzoltómódszerrel, három hónap alatt valósul meg a „nagy spórlás”, hanem 2025. január elseji határidővel kell megtörténnie egy ésszerű újratervezésnek. [...] Kisebb győzelemként könyvelte el azt is, hogy az intézmények összevonása alól kivételt képezzenek azok az 50-nél kevesebb alkalmazottal működő kulturális intézmények, [...] amelyek adományokból működnek, vagy a nemzeti identitást erősítik...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Statisztikák az új iskolaévhez

A magánoktatási rendszerben dolgozók havi 3000 és 9000 lej közötti összegeket keresnek, a legmagasabb fizetéseket a gimnáziumi tanárok kapják - derül ki egy online munkaerő-toborzási platform által összeállított kimutatásból. A legmagasabb bérek Bukarestben

vannak, míg a kisebb városokban a fővárosi szintnél mintegy 25 százalékkal alacsonyabbak. [...] Jelenleg 3440 olyan oktató van a román tanügyi rendszerben, akinek képzettsége nem felel meg az általa oktatott tantárgynak, valamint 25 ezer diák tanul olyan iskolában, ahol három váltásban folyik az oktatás, [...] és 189 olyan tanintézet van Romániában, amelyek nem rendelkeznek megfelelő mosdóval – közölte pénteken Ligia Deca, tanügyminiszter. [...] Románia idén a GDP 3,2 százalékát költi az oktatásra, miközben az Európai Unió átlaga 4,7 százalék...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 > teljes cikk 4 >](#)

Államtitkár: A magyar tagozaton ebben a tanévben is prioritás a román nyelv elsajátítása

Rengeteg a lehetőség a hétfőn, szeptember 11-én kezdődő új tanévben, fontos hogy ezeket tudják kihasználni a pedagógusok és a diákok, szögezte le a Maszol megkeresésére Kallós Zoltán, kisebbségi oktatásért felelős államtitkár. [...] Az úgynevezett kísérleti generáció számára jó és rossz hírrrel szolgált Kallós Zoltán. A sajátos román oktatás tanterve elkészült ugyan, de ebben a tanévben nem lesz tankönyvük. Mint ismeretes a kísérleti generáció ebben a tanévben kezdi a tizenegyedik osztályt, ennél az évfolyamnál vezették be annak idején az előkészítő osztályt és az új kerettanterveket. [...] Az új oktatási törvény külön kitér arra, hogy a kis létszámú osztályokat is jóvá lehet hagyni, értelemszerűen, ahol már „elfogytak” a magyar gyerekek, ott nem indíthatnak osztályokat...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Hármás eseményt tartottak a kézdivásárhelyi Vigadó Művelődési Központ dísztermében

Hármás eseményt tartottak a kézdivásárhelyi Vigadó Művelődési Központ dísztermében csütörtök este: a hatodik hadiárva- és az első kézdiszéki volt munkaszolgálatos katona-találkozót, valamint Iochom István Katonasors című könyvének a bemutatóját, amely egykori munkaszolgálatos katonák visszaemlékezését örökíti meg, hiánypótló kötetként. [...] Ambrus Ágnes nyugalmazott egyetemi adjunktus, a szerző beszélgetőpartnere bemutatta Iochom István Katonasors című könyvét, amely 41 hajdani munkaszolgálatos katona visszaemlékezését gyűjti össze 19 felső-háromszéki településről. [...] A bemutató végén ünnepélyes keretek között átadták a tiszteletpéldányokat a hajdani munkaszolgálatosoknak...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A vipera nem támad, hanem védekezik

„A viperának ugyanannyi joga van az élethez, mint bármely más élőlénynek” – világosít fel Sos Tibor viperaszakértő, a Milvus Csoport biológusa. Ha medve- vagy viperatámadásról szólnak a hírek, a kommentelők többsége azonnal ugrik, fejét venné az összesnek, anélkül, hogy tudná, mit jelent az állatok jelenléte bolygónk egészére nézve. [...] Romániában három viperafaj létezik, [...] könnyen felismerhető, hiszen annak sajátos rajzolata van, egyfajta cikk-cakk motívum fut végig teste közepén. Az ember furakodott az életterükbe – magyarázza Sos Tibor, akinek az a tapasztalata, hogy az átlagemberek „érdekes módon” a kezükön szenvedik el a kígyómarást, és a sajtóhírekből nem derül ki, hogy melyek a „támadások” előzménye. „A cikkek kissé szenzációhajhász módon azt hangsúlyozzák ilyenkor, hogy a vipera nagyon veszélyes, tenni kellene ellene valamit...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Erdélyi Kortárs Képzőművészeti Seregszemle Sepsiszentgyörgyön

Két évvel ezelőtti útra indítása után idén második kiadásához érkezett Sepsiszentgyörgyön az Erdélyi Kortárs Képzőművészeti Seregszemle, a biennálé második kiadásának hívószavaként a djé vu jelenséget választotta a kiállítás kurátora, Madaras Péter szobrászművész. [...] A seregszemlére 35 erdélyi vagy Erdélyhez kötődő fiatal képzőművész kapott meghívást, akik a megadott tematikára változatos, tágran értelmezett, egyéni megközelítésű válaszokat adtak – mondta bevezetőjében Bordás Beáta művészettörténész, a péntek délután megnyílt kiállításnak otthont adó Erdélyi Művészeti Központ vezetője. [...] Hosszú Zoltán szobrászművész, aki a tárlat létrejöttét elméleti oldalról támogatta meg, azaz a seregszemlééről készülő katalógus bevezető tanulmányát készítette el...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Felnőttebbé és technikailag változatosabbá vált a gyermekillusztráció

A „babás” stílustól a felnőttesebb irányba mozdult el a gyermekirodalmi illusztráció, a nyomdatechnika fejlődése pedig látványos színeket és teljes oldalakat betöltő rajzokat eredményezett. A kolozsvári Művészeti Múzeumban szeptember 17-ig látható az a válogatás, amelyet a két erdélyi gyermekirodalmi lapban, a Napsugárban és a Szivárványban az elmúlt két évtizedben megjelent munkákból állított össze Bak Sára és Müller Kati, a lap jelenlegi, illetve korábbi képszerkesztője. [...] A két lap mindenkori szerkesztősége „igazi alkotói műhelyként, kép-szöveg laboratóriumként szolgál induló és befutott írók, költők, képzőművészek számára” – emelte ki a szerda délutáni megnyitón László Noémi főszerkesztő...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Rajz – szín – forma: Válaszalkotások az élet egzisztenciális problémáira

Közismert művészpár tárlata nyílt meg szeptember hetedikén a Bánffy-palota földszinti termeiben. A nagyszámú érdeklődő jelenlétében zajló eseményt Lucian-Nastasă Kovács, a Művészeti Múzeum igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja nyitotta

meg, aki kiemelte, hogy nem minden megnyitó ennyire különleges mint a csütörtöki, hiszen a jelenlevő 75 éves Vetró András szobrászművészt és [...] Vetró Bodoni Zsuzsa grafikusművész köszönthették. [...] Széman Péter, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület elnöke EMKE-életműdíjban részesítette a szobrászművészt az ifjúság művészeti neveléséért, a magyar történelmi és kultúrtörténeti személyiségek sokrétű művészi megfogalmazásáért...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Itt a VÁRAD folyóirat idei 8. száma

VÁRAD című irodalmi, művészeti, kulturális, társadalmi, tudományos folyóirat idei 8., augusztusi száma a manapság kevéssé olvasott-hivatkozott-játszott erdélyi íróra, drámaszerzőre, szerkesztőre, Sütő Andrásra irányítja a figyelmet a szellemi restitúcióknak fenntartott rovatban. Születésének 96., valamint egyetlen romániai szobrának felállítása 10. évfordulóján Székelyudvarhelyen tartottak megemlékezést június végén, Dávid Gyula irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagja és Lőrincz György író itt és ekkor elhangzott beszédei olvashatók a friss lapszámban...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Fejlemények a Gútai Közlegelők visszaigénylésének ügyében

A Gútai Közlegelők Társulatának vagyonát 104/1945 T.t. a németek, magyarok, árulók, kollaboránsok vagyonának elkobzásáról és gyors szétesztéséről szóló szlovák nemzeti tanácsi rendeletdöntésével [...] kobozta el a szlovák állam. A telekkönyvi kivonat szerint a tulajdont 59 ház és 1730 hektár mezőgazdasági földterület képezte. A Gútai Közlegelőket 2004-ben 175 személy kárpótlási eljárásban igényelte vissza. Az eltelt időszak alatt megjárta ez az ügy a földhivatalt, a kerületi bíróságot, a Legfelsőbb Bíróságot, az Alkotmánybíróságot, de foglalkozott vele az Emberi Jogok Európai Bírósága is. [...] A hivatal 2022 végén értesítést küldött ki: a földtulajdont vissza nem adják, és nem hagynak jóvá kártérítést sem...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Konferencia és kiállítás a levéltárban: Ép testben ép lélek

A vágsellyei reneszánsz kastélyban működő Nagyszombati Állami Levéltár Galántai Fióklevéltára minden év szeptemberében szervezi meg nemzetközi konferenciáját, amelyen a helyi levéltárosokon kívül környékbeli és magyarországi kollégáik tartanak érdekes előadásokat egy adott témában. Idén az Ép testben ép lélek – a sport története a régióban címet kapta a konferencia, valamint a kiállítás is. Szekeres Kovács Judit, az intézmény igazgatója az Új Szónak elmondta, a Vágsellyei, a Galántai és a Dunaszerdahelyi járás sporttörténetét dolgozták fel...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Felújítás alatt áll a Gömör-Kishonti Múzeum bejárati része

A Gömör-Kishonti Múzeum főbejratát revitalizálják, és egy modern látogatóközpontot hoznak létre. A rekonstrukció és az építkezési munkálatok már meg is kezdődtek. Kerényi Éva, a Gömör-Kishonti Múzeum igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja fogadott bennünket. [...] Kerényi Éva úgy véli, azoknak a személyeknek is nagyobb prioritást kellene élvezniük, akik ténylegesen tettek életük során Rimaszombatért és a régióért, akik valóban itt születettek, éltek és alkottak, pl. Fábry János, Rábely Miklós, vagy aki itt is van eltemetve, nevezetesen Ferenczy István, a magyar klasszicista szobrászat megteremtője...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kritika: Megcsonkított monográfia Halász-Hradil Elemérről

Miroslav Kleban kurátor Halász-Hradil Elemér (1873–1948) festőművészről szóló monográfiájának bemutatására szeptember 7-én került sor a mester lánya és dédunokája, valamint rokonai jelenlétében a kassai Kelet-szlovákiai Képtárban. [...] A kiadvány az azonos nevű kiállítás megrendezése alkalmából jelent meg, amely a kassai képzőművész életével és munkásságával foglalkozó kétéves tudományos és kutatótevékenység eredménye. [...] Az ember meglepedéssel nyugtázza, hogy a művészek nevét a kötetben nem szlovákosítják el, viszont [...] a szlovák szöveg 63 oldal terjedelmű a magyar csak 31 oldalt tesz ki...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Csatározás Hetény és Kurtakeszi között

A szabadságharc végnapjaiban, 1849. szeptember 2-án lejárt a kétheti fegyverszünet, pár nappal később a császári-királyi és a cári csapatok szoros ostromgyűrűt vontak Komárom falai köré. Klapka György honvédtábornok erről bizonyosságot akart szerezni, méghozzá erőszakos felderítések révén. Ezek sorából emelkedik ki a szeptember 10-i csatározás. A védők Hetény és Kurtakeszi között megtámadták az orosz csapatokat...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Konferenciát szerveznek Grendel Lajos tiszteletére Eperjesen

Az Eperjesi Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Intézete 2023. szeptember 21. és 22. között interdiszciplináris konferenciát rendez Grendel 75 címmel. A konferencia tudatosan törekszik az interdiszciplináris jelleg érvényesítésére, az előadók között irodalomtörténészek, nyelvészek és történészek egyaránt szerepelnek...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ismét botrány Munkácson

A munkácsi várról a Turul eltávolítása, a magyar nyelvű iskola magyar igazgatójának leváltása, a megalázó és az őshonos kárpátaljai magyarság kisebbségi jogait sárba tipró évnyitó után újabb botrány körvonalazódik. A több mint százéves, magyar alapítású helyi sportegyesület alól húzta ki a földet az Andrij Baloga vezetete önkormányzat. [...] A focipályák, a tenispályák, az úszómedence helyére valószínűleg lakópark kerül. Ez a terület Munkács legértékesebb földjeinek egyike, közvetlenül a Latorca folyó partján...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Videó: A kárpátaljai magyar iskolák központi tanévnyitó ünnepsége Visken

Visken tartotta hagyományos központi tanévnyitó ünnepségét a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szeptember 9-én. Az eseményen a szövetség elnöke, Orosz Ildikó hangsúlyozta: „A KMPSZ továbbra is a kárpátaljai oktatási-nevelési intézmények működésének, fejlődésének a segítségét tartja a legfontosabb feladatának.” [...] „Igyekeztünk lehetőségeinkhez képest mindent megtenni, hogy enyhítsük a gyerekek számára a háború okozta nehézségeket...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

34 hallgató nyert felvételt a Rákóczi-főiskola Kölcsey Ferenc Szakkollégiumi programjába

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola a 2023–2024-es tanévben ösztöndíj pályázatot hirdetett a Kölcsey Ferenc Szakkollégiumban való részvételre. [...] A programban résztvevő hallgatóknak különböző műhelyekben kell részt venniük, amelyek közül kötelező a kisebbségtudományi műhely, további 7 pedig egyénileg választható. A szakmai fejlődés mellett, a szakkollégium ösztöndíjat és természetesen lakhatást is biztosít a felvételt nyert 34 hallgató számára. A szakkollégiumot a Rákóczi főiskola a Genius játékonysági alapítvánnyal közösen hozta létre...” Forrás: Tv21ungvar.tv: [teljes cikk >](#)